

۱۰۹۰۵۸۷

زن در نگاه صوفی

نویسنده: سامان اولوداغ

مترجم: دکتر رحیم کیشش

سبزان

Uludag, Suleyman	اولوداغ، سلیمان	سرشناسه
	زن در نگاه صوفی / نویسنده سلیمان اولوداغ؛ مترجم رحیم کوشش.	عنوان و نام پدیدآور
	تهران: سبزان، ۱۳۹۹.	مشخصات نشر
	۲۰۰ص.	مشخصات ظاهری
	978-600-117-529-9	شابک
	فیبا	وضعیت فهرست‌نویسی
Sûfi gözüyle kadın, 1995.	عنوان اصلی:	یادداشت
Women in Islam	زنان در اسلام	موضوع
Sufism	تصوف	موضوع
	کوشش، رحیم، ۱۳۴۵ - مترجم	شماره افزوده
	۲۳۰/۱۷۲BP	رده‌بندی کنگره
	۲۹۷/۴۸۳۱	رده‌بندی دیوید
	۶۰۷۰۸۸۲	شماره کتاب، ماسی ما

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان فرصت (عالی موسی) - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۱۹۵۵۸۸۸۱۴۷۰۴۴

زن در نگاه صوفی

- نویسنده: سلیمان اولوداغ
- مترجم: رحیم کوشش
- ناشر: سبزان

• حروف چینی، طراحی و لیتوگرافی: واحد فنی سبزان

• ۸۸۳۱۹۵۵۷ - ۸۸۳۴۸۹۹۱

• نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۹

• تیراژ: ۳۰۰ نسخه

• قیمت: ۴۰,۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: کامیاب

فروش اینترنتی از طریق سایت آی‌آی کتاب www.iiketab.com

ISBN 978-600-117-529-9

شابک ۹-۵۲۹-۱۱۷-۶۰۰-۹۷۸

فهرست

۷.....	درآمد.....
۱۵.....	نوع کلی.....
۱۸.....	اعتقادی مسئله.....
۲۰.....	زن، گریز.....
۲۷.....	زن و رزند.....
۲۹.....	۱.....
۲۹.....	ازدواج از نظر صرفی.....
۳۲.....	زن و مصیبت.....
۳۴.....	رابطه جنسی.....
۳۸.....	زن و عشق.....
۴۱.....	تصویر عروس و داماد.....
۴۳.....	خوریان در تصوف.....
۵۳.....	۲.....
۵۳.....	تقوا و زن.....
۵۳.....	زنی که با قرآن کریم سخن می گفت.....
۵۴.....	زنانی که شیخ روزگار خود بودند.....
۵۹.....	۳.....
۵۹.....	آه از این مردها!.....
۶۱.....	پاکدامنی و گذشت زن.....
۶۴.....	زیرکی و تیزهوشی زن.....
۶۶.....	مردانگی و زنانگی.....
۶۹.....	مردانگی.....

۷۱	رجز خوانی
۷۶	زنانی که به مردان درس داده‌اند
۷۸	کنیز کی که به ارباب خود درس داد
۷۹	زنانی که به فرشتگان درس دادند
۸۱	۴
۸۱	زن در نگاه ابن عربی
۹۷	۸
۹۷	مصابی زنان عارف
۹۸	الهام و زن
۹۹	مال و زن
۱۰۰	معرفی یک زن
۱۰۱	زنان پذیرفته‌ها
۱۰۴	زن و راز و نیاز
۱۰۷	عبادت شبانه
۱۰۸	اولیای سیاه
۱۱۱	زن زردروی
۱۱۲	زنان عارف و حجاب
۱۱۸	صدای زن
۱۱۹	زن و مرگ
۱۲۰	زنان عاشقی که از اولیاءالله بودند
۱۲۱	نیکی به انسان
۱۲۱	دلسوزی نسبت به جانداران و دوست داشتن حیوانات
۱۲۲	مهمان‌نوازی
۱۲۴	اولیای کوچک
۱۲۵	زنان عارفی که در سواحل، کرانه رودها، بیابان‌ها و بر سر کوه‌ها دیده شده‌اند
۱۲۹	زنانی که به سیاحت می‌رفتند
۱۳۱	۶
۱۳۱	زن در طریقت‌ها

۱۳۲	زن در طریقت یسوی
۱۳۳	زن در سلسله نقشبندیه
۱۳۶	زن در سلسله بکتاشیه
۱۴۰	زن در فرقه مولویه
۱۴۴	زن در نگاه اهل فتوت
۱۴۵	زن از نگاه عشاقیان
۱۴۶	زن از نظر فرقه جراحیه
۱۴۶	زن، ملامتی مشرب
۱۵۵	بکیه‌ها، زاویه‌ها و زنان
۱۵۷	زن و نیک
۱۵۹	زن و اهل بیت
۱۶۴	آرامگاه‌ها
۱۶۹	یک حکایت عاشقانه شه: عبدالاق
۱۷۳	پیوست ۱: ابجد عشق
۱۷۹	پیوست ۲: زنان صوفی شاعر
۱۸۹	سخنی در پایان
۱۹۱	منابع
۱۹۵	نمایه

درآمد

در سده دهم - جری - به خصوص در دهه‌های پایانی آن، در جهان اسلام، از جمله در ترکیه نیز همانند غرب، روشن مطالبی درباره زن و انتشار آنها رواج یافت. آثاری که تحت تأثیر جریان‌هایی از قبیل فمینیسم و اومانیزم نوشته شدند، در بعضی موارد، با وجود آن که گشایش‌هایی در این امر پدید آوردند، نه تنها آن چنان که باید، امکان فهم درست این موضوع و روشن تر شدن حقایق مربوط به آن فراهم نساختند، بلکه حتی در مواردی مانع آن نیز شدند. بدیهی است که این امر نتیجه طبیعی، روزمرگی موضوعات است.

در باب موضوعاتی که به صورت امور روزمره درمی‌آیند، به جای آن که به بیان اندیشه‌های خود تحت تأثیر آنچه مد و معمول می‌شود، پرداختیم، بهتر است آنها را با رویکردی خردگرایانه و حقیقت‌جویانه در جریان تاریخ و چوب‌های کلی و عمومی آن ارزیابی کنیم. به این ترتیب، می‌توان گفت که آن ما سوع جایگاه واقعی خود را پیدا خواهد کرد.

ما در این کتاب در نظر داریم با نگاهی متفاوت، یعنی از دیدگاه تصوف به موضوع آن یعنی «زن» بپردازیم.^۱ تلاش خواهیم کرد چگونگی رویکرد پیشگامان و پیروان جریان‌های گوناگون تصوف به این موضوع از آغاز تا روزگار خود را نشان

۱. چکیده این اثر با عنوان «زن از نگاهی دیگر» (Bir Başka Açıdan Kadın) در «نشریه درگاه» (Dergah Dergisi) منتشر شده است.

دهیم، دیدگاه‌های اندیشمندان بزرگ عرصه تصوف را در این مورد بیان کنیم و خطوط کلی آن را روشن گردانیم.

ارزیابی متصوفه و اهل طریقت از زن گاهی بیش از اندازه به زیان او، اما در موارد بسیاری نیز به سود اوست. در زمان‌ها، مکان‌ها و میان اقوام و طریقت‌های گوناگون، رویکرد اندیشمندان تصوف به زن، بسته به مشرب آنها و طریقتی که از پیروی می‌کنند، در موارد اندکی بسیار متفاوت به نظر می‌رسد؛ اما در موارد بسیاری نیز میان آنها تفاوت چندانی نمی‌توان دید. دیدگاه‌هایی که در تصوف در ارتباط با زن ارائه شده‌اند، به همان اندازه که متعدد و متفاوت هستند، متناقض نیز به نظر می‌رسد. زن که گاهی همانند شیطنی به تصویر کشیده می‌شود، در مواردی نیز به صورت فرشته‌ای درمی‌آید. از این جهت، در موضوع زن نمی‌توان به صورت مطلق «نفت» یا «تنگ» صوفیه به زن این‌گونه است» و لازم است این موضوع به صورت گسترده مورد بررسی قرار گیرد.

صوفیه و اهل طریقت در حدوده جغرافیایی بزرگی پراکنده شده‌اند، بنابراین، همانند تمام موضوعات دیگر، بررسی آن‌ها نیز لازم است وجود دیدگاه‌های متعدد و متفاوت را در آنها امری طبیعی به شمار آوریم. گذشته از مواردی که در بالا به آنها اشاره شد، در پدید آمدن فاصله‌ای که بین صوفیه و اهل طریقت وجود دارد، اشاره خاصی که به آنها رسیده‌اند و حالات روحی متفاوت آنها نیز تأثیر بار بوده است. صوفیه و اهل طریقت با وجود دیدگاه‌های گوناگونی که دارند، اندیشه‌ای متفاوت را که در مورد زن بیان شده‌اند با روی خوش استقبال کرده‌اند و انتقادهای بسیاری را به در ارتباط با آنها انجام گرفته است، به گونه‌ای سنجیده ارزیابی کرده‌اند و از آن رویکردهای متفاوت سود برده‌اند و در نتیجه توانسته‌اند به اندیشه‌های خود در این باب عمق ببخشند.

ما، در این کتاب، برای آن که بتوانیم دیدگاه‌های صوفیه و اهل طریقت را در ارتباط با زن بیان کنیم و تا آنجا که ممکن است اندیشه‌های آنها را در این باب روشن گردانیم، تلاش خواهیم کرد به منابع مهم مورد اعتماد تکیه کنیم. گذشته از این، در مواردی نیز که به تحلیل و ارزیابی این موضوع خواهیم پرداخت، سعی خواهیم داشت در به‌کارگیری معیارهای خود رویکردی خردگرایانه و حقیقت‌جویانه داشته باشیم.